

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลบ้านสา และเพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลบ้านสา เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ใช้วิธีการวิจัยแบบสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถามและใช้แบบสัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชนในตำบลบ้านสา รวม 200 คน และสัมภาษณ์ผู้นำท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง รวม 12 คน ได้แก่ นายกเทศมนตรี จำนวน 1 คน ปลัดเทศบาล จำนวน 1 คน กำนันตำบลบ้านสา จำนวน 1 คน ผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 9 คน

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ผู้ศึกษานำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และนำข้อมูลที่ได้รับไปประมวลผลทางสถิติประกอบด้วย สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษานำเสนอออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย

สำหรับข้อมูลในส่วนที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้นำท้องถิ่น ก็จะนำมาวิเคราะห์และสรุปประมวลผลและนำเสนอในรูปแบบรายงานสรุป ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย เพศ อายุ การศึกษา สถานภาพ อาชีพ สมาชิกในครอบครัว รายได้เฉลี่ย และข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	62	31.0
หญิง	138	69.0
รวม	200	100.0

จากตารางที่ 4.1 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 200 รายส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 69.00 รองลงมา คือ เพศชาย ร้อยละ 31

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 20 ปี	2	1.0
20-40 ปี	18	9.0
41-60	134	67.0
60 ปีขึ้นไป	46	23.0
รวม	200	100.00

จากตารางที่ 4.2 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีอายุอยู่ในช่วง 41-60 ปี คิดเป็นร้อยละ 67 รองลงมาคือผู้ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ถัดไปคือผู้ที่มีอายุระหว่าง 20-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 9 และสุดท้ายคือประชากรที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 1 จากผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 200 ราย

ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพสมรส

สถานภาพสมรส	จำนวน	ร้อยละ
โสด	16	8.0
สมรส	182	91.0
หย่าร้าง	2	1.0
รวม	200	100.00

จากตารางที่ 4.2 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีสถานภาพสมรสคิดเป็นร้อยละ 91 รองลงมา มีสถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 8 และสถานภาพหย่าร้าง คิดเป็นร้อยละ 1 ของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 200 ราย

ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามจำนวนสมาชิกในครอบครัว

จำนวนสมาชิกในครอบครัว	จำนวน	ร้อยละ
1-3 คน	76	38.0
4-6 คน	118	59.0
มากกว่า 6 คนขึ้นไป	6	3.0
รวม	200	100.00

จากตารางที่ 4.4 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 200 รายส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 4-6 คน คิดเป็นร้อยละ 59 รองลงมาคือมีสมาชิกในครอบครัว 1-3 คน คิดเป็นร้อยละ 38 และครอบครัวที่มีสมาชิกในครอบครัวจำนวนมากกว่า 6 คนขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 3

ตารางที่ 4.5 จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการศึกษา

การศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าประถมศึกษา	14	7.0
ประถมศึกษา	122	61.0
มัธยมศึกษา	52	26.0
ปวช./ปวส./ปวท./หรือเทียบเท่า	10	5.0
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	0	0
สูงกว่าปริญญาตรี	2	1.0
รวม	200	100.00

จากตารางที่ 4.5 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 200 ราย ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 61 รองลงมา ได้แก่ มัธยมศึกษา ร้อยละ 26 ต่ำกว่าประถมศึกษา ร้อยละ 7 ในระดับ ปวช./ปวส./ปวท./หรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 5 และสุดท้ายมีผู้ที่จบการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 1

ตารางที่ 4.6 จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
เกษตรกร	112	56.0
รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	4	2.0
ลูกจ้าง	50	25.0
ประกอบอาชีพส่วนตัว	24	12.0
อื่นๆ	10	5.0
รวม	200	100.00

จากตารางที่ 4.6 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 200 ราย ส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 56 รองลงมาเป็นลูกจ้าง คิดเป็นร้อยละ 25 ลำดับที่สามคือ ประกอบอาชีพส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 12 อาชีพอื่น คิดเป็นร้อยละ 5 และรับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจคิดเป็น ร้อยละ 2

ตารางที่ 4.7 จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีรายได้	16	8.0
น้อยกว่า 5,000 บาท	64	32.0
5,000-10,000 บาท	106	53.0
10,001-15,000 บาท	2	1.0
มากกว่า 15,000 บาท	12	6.0
รวม	200	100.00

จากตารางที่ 4.7 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 200 ราย ส่วนใหญ่ มีรายได้ระหว่าง 5,000-10,000 บาทต่อเดือน โดยคิดเป็นร้อยละ 53 รองลงมามีรายได้น้อยกว่า 5,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 32 ลำดับที่สามคือ ไม่มีรายได้ คิดเป็นร้อยละ 8 พบประชากรที่มีรายได้น้อยกว่า 15,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 6 และสุดท้ายเป็นประชากรที่มีรายได้ระหว่าง 10,001 – 15,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 2

4.2 การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย

4.2.1 ความคิดเห็นต่อลักษณะครอบครัว วัฒนธรรม ชุมชน มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการคัดแยกขยะ

ตารางที่ 4.8 ครอบครัวของท่านมีการคัดแยกขยะทุกครั้งก่อนนำไปทิ้งรวมกับถังขยะของเทศบาล

การคัดแยกขยะก่อนนำไปทิ้งรวม	จำนวน	ร้อยละ
มี	162	81.0
ไม่มี	2	1.0
แยกบ้างไม่แยกบ้าง	36	18.0
รวม	200	100.00

จากตารางที่ 4.8 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 200 คน ส่วนใหญ่มีการคัดแยกขยะก่อนนำไปทิ้งรวมกับถังขยะของเทศบาลทุกครั้ง โดยคิดเป็นร้อยละ 81 และบางคนที่ทำการแยกบ้างไม่แยกบ้าง โดยคิดเป็นร้อยละ 18 และยังมีบางส่วนที่ไม่มีการแยกขยะก่อนนำไปทิ้งรวมกับขยะของเทศบาลคิดเป็นร้อยละ 1

ตารางที่ 4.9 เพื่อนบ้านข้างเคียงของท่านมีการคัดแยกขยะทุกครั้งก่อนนำไปทิ้งรวมกับถังขยะของเทศบาล

เพื่อนบ้านมีการคัดแยกขยะก่อนนำไปทิ้งรวม	จำนวน	ร้อยละ
มี	98	49.0
ไม่มี	8	4.0
แยกบ้างไม่แยกบ้าง	94	47.0
รวม	200	100.00

จากตารางที่ 4.9 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 200 คน มีการสังเกตเห็นว่าเพื่อนบ้านของตนส่วนใหญ่มีการคัดแยกขยะก่อนนำไปทิ้งรวมกับถังขยะของเทศบาล คิดเป็นร้อยละ 49 มีบางส่วนที่มีการคัดแยกขยะก่อนทิ้งบ้างไม่แยกบ้าง คิดเป็นร้อยละ 47 และบางส่วนไม่มีการแยกขยะก่อนนำไปทิ้งรวมกับขยะของเทศบาล คิดเป็นร้อยละ 4

ตารางที่ 4.10 ความคิดเห็นต่อผู้จัดงานกับการคัดแยกขยะเมื่อได้มีโอกาสไปร่วมงานประเพณีของชุมชน เช่น ไปทำบุญที่วัด ไปร่วมงานขึ้นบ้านใหม่ งานศพ หรืองานประเพณีอื่น ๆ

	จำนวน	ร้อยละ
มี	82	41.0
ไม่มี	10	5.0
แยกบ้างไม่แยกบ้าง	108	54.0
รวม	200	100.00

จากตารางที่ 4.10 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 200 คน มีการสังเกตเห็นว่าเมื่อได้มีโอกาสไปร่วมงานประเพณีของชุมชน เช่น การไปทำบุญที่วัด ไปร่วมงานขึ้นบ้านใหม่ งานศพ หรืองานประเพณีอื่น ๆ ผู้ตอบแบบสอบถามสังเกตเห็นว่าส่วนใหญ่ผู้จัดงานมีการแยกทิ้งขยะในลักษณะแยกบ้างไม่แยกบ้าง โดยคิดเป็นร้อยละ 54 และบางงานมีการแยกขยะก่อนนำไปทิ้งคิดเป็นร้อยละ 41 และยังมีบางส่วนที่ไม่มีการแยกขยะเลย คิดเป็นร้อยละ 5

ตารางที่ 4.11 ความคิดเห็นต่อการยินดีปฏิบัติตามข้อแนะนำเจ้าหน้าที่ของเทศบาลในการคัดแยกขยะเพื่อส่วนรวม

	จำนวน	ร้อยละ
--	-------	--------

ยินดี	192	96.0
เฉยๆ	4	2.0
ไม่ยินดี	4	2.0
รวม	200	100.00

จากตารางที่ 4.11 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 200 คน ส่วนใหญ่ยินดีให้ความร่วมมือปฏิบัติตามข้อแนะนำเจ้าหน้าที่ของเทศบาลในการคัดแยกขยะเพื่อส่วนรวม คิดเป็นร้อยละ 96 บางส่วนรู้สึกเฉยๆ คิดเป็นร้อยละ 2 และบางส่วนไม่ยินดีกับการปฏิบัติตามข้อแนะนำของเจ้าหน้าที่คิดเป็นร้อยละ 2

ตารางที่ 4.12 ความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมในชุมชนในรอบ 3 ปี(2554-2556) ที่ผ่านมา

การเข้าร่วมกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมในชุมชน ในรอบ 3 ปี(2554- 2556) ที่ผ่านมา	จำนวน	ร้อยละ
เคย	200	100.00
ไม่เคย	0	0
รวม	200	100.00

จากตารางที่ 4.12 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 200 คน ทุกคนเคยร่วมกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมในชุมชนในรอบ 3 ปี คือระหว่างช่วงปี พ.ศ. 2554-2556 ที่ผ่านมา คิดเป็นร้อยละ 100 โดยกิจกรรมต่าง ๆ ที่ผู้ตอบแบบสอบถามได้เข้าร่วม มีดังนี้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

จากคำถามในตารางที่ 4.12 ได้ถามผู้ตอบแบบสอบถามต่อไปอีกว่ามีกิจกรรมใดที่เคยเข้าร่วมและไม่เข้าร่วมบ้าง

ตารางที่ 4.12 ความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมในชุมชนในรอบ 3 ปี(2554–2556) ที่ผ่านมา (ต่อ)

ประเภทกิจกรรม	ข้อคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม				รวม จำนวน ผู้ตอบ แบบสอบ ถาม	รวม ร้อยละ
	เคย		ไม่เคย			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
1.การสร้างฝายชะลอน้ำ	164	82.0	36	18.0	200	100
2.การทำแนวกันไฟ	90	45.0	110	55.0	200	100
3.การปลูกต้นไม้/ อนุรักษ์ป่าชุมชน	108	54.0	92	46.0	200	100
4.การขุดลอกคูคลอง	20	10.0	180	90.0	200	100
5.การร่วมพัฒนาวัด โรงเรียน ชุมชน ครัวเรือนให้สะอาดน่า อยู่	164	82.0	36	18.0	200	100
6.อื่นๆ	0	0	200	100	200	100

จากตารางพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเคยเข้าร่วมการสร้างฝายชะลอน้ำ คิดเป็นร้อยละ 82.0 การทำแนวกันไฟ คิดเป็นร้อยละ 45.0 การปลูกต้นไม้/อนุรักษ์ป่าชุมชนคิดเป็นร้อยละ 54.0 การขุดลอกคูคลอง คิดเป็นร้อยละ 10 และเคยการร่วมพัฒนาวัด โรงเรียน ชุมชน ครัวเรือนให้สะอาดน่าอยู่ คิดเป็นร้อยละ 82.0

ตารางที่ 4.13 รูปแบบการเข้าร่วมกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมของผู้ตอบแบบสอบถาม

ประเภทกิจกรรม	ข้อคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม				รวมจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	รวมร้อยละ
	เคย		ไม่เคย			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
1.ร่วมประชุม	106	53.0	94	47.0	200	100
2.ร่วมสละแรงงาน	150	75.0	50	25.0	200	100
3.ร่วมสละเงิน	92	46.0	108	54.0	200	100
4.ร่วมเป็นกรรมการ	36	18.0	164	82.0	200	100
5.ร่วมสมทบสิ่งของวัสดุอุปกรณ์	42	21.0	158	79.0	200	100
6.ร่วมเป็นผู้นำ	64	32.0	136	68.0	200	100
7.ร่วมเป็นผู้ชักชวนเพื่อนบ้าน	4	2.0	196	98.0	200	100
8.อื่นๆ	0	0	200	100	200	100

จากตารางที่ 4.13 นั้นผู้ตอบแบบสอบถามเคยเข้าร่วมกิจกรรมในรูปแบบเข้าร่วมประชุม คิดเป็นร้อยละ 53.0 ร่วมสละแรงงาน คิดเป็นร้อยละ 75.0 ร่วมสละเงิน คิดเป็นร้อยละ 46.0 ร่วมเป็นกรรมการคิดเป็นร้อยละ 18.0ร่วมสมทบสิ่งของวัสดุอุปกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 21.0 ร่วมเป็นผู้นำ คิดเป็นร้อยละ 32 และร่วมเป็นผู้ชักชวนเพื่อนบ้าน คิดเป็นร้อยละ 2.0

ตารางที่ 4.14 ปริมาณขยะที่เกิดจากครัวเรือนของท่านมีปริมาณวันและเท่าไร (ตอบโดยประมาณ)

ปริมาณขยะต่อวัน(โดยประมาณ)	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 1 กิโลกรัม	102	51.0
1 - 2 กิโลกรัม	56	28.0
2.1 - 3 กิโลกรัม	28	14.0
มากกว่า 3 กิโลกรัม	14	7.0
รวม	200	100.0

จากตารางที่ 4.14 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 200 คน มีปริมาณขยะที่เกิดจากครัวเรือน ปริมาณวันละต่ำกว่า 1 กิโลกรัม คิดเป็นร้อยละ 51.0 รองลงมามีปริมาณขยะ 1-2 กิโลกรัม คิดเป็น ร้อยละ 28.0 ถัดมามีปริมาณขยะ 2.1-3 กิโลกรัม คิดเป็นร้อยละ 14.0 และสุดท้ายมีปริมาณขยะมากกว่า 3 กิโลกรัม คิดเป็นร้อยละ 7.0

ตารางที่ 4.15 ในครัวเรือนของท่านมีขยะกี่ประเภท

ประเภทขยะ	จำนวน	ร้อยละ
2 ประเภท	116	58.0
3 ประเภท	44	22.0
4 ประเภท	40	20.0
มากกว่า 4 ประเภท	0	0.0
รวม	200	100.00

จากตารางที่ 4.15 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 200 คน มีขยะ 2 ประเภท ได้แก่ ขยะเปียก ขยะรีไซเคิล คิดเป็นร้อยละ 58.0 รองลงมามีขยะ 3 ประเภท ได้แก่ ขยะเปียก ขยะรีไซเคิล ขยะอันตราย คิดเป็นร้อยละ 22.0 และมีขยะ 4 ประเภท ได้แก่ ขยะเปียก ขยะรีไซเคิล ขยะอันตราย ใบไม้กิ่งไม้เศษวัชพืช คิดเป็นร้อยละ 20

ตารางที่ 4.16 ในครัวเรือนมีถังขยะ ถุงขยะ หรือที่รองรับขยะหรือไม่

ครัวเรือนมีถังขยะ ถุงขยะ หรือที่รองรับขยะ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มี	6	3.0
มี	194	97.0
รวม	200	100.00

จากตารางที่ 4.16 พบว่าในครัวเรือนมีถังขยะ ถุงขยะ หรือที่รองรับขยะ คิดเป็น ร้อยละ 97 และครัวเรือนที่ไม่มีถังขยะ ถุงขยะ หรือที่รองรับขยะ คิดเป็นร้อยละ 3

ตารางที่ 4.17 ปัจจุบันท่านกำจัดขยะในครัวเรือนอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ประเภทกิจกรรม	ข้อคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม				รวมจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	รวมร้อยละ
	ใช่		ไม่ใช่			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
1. เผา	10	5.0	190	95.0	200	100
2. ฟังกลบ	20	10.0	180	90.0	200	100
3. ขยะรีไซเคิลนำไปขาย	156	78.0	44	22.0	200	100
4. ขยะเปียก/ใบไม้/วัชพืชนำไปทำปุ๋ย	56	28.0	144	72.0	200	100
5. ขยะอันตรายรวบรวมให้เทศบาลจัดเก็บ	102	51.0	98	49.0	200	100
6. ให้เจ้าหน้าที่เทศบาลจัดเก็บ	88	44.0	112	56.0	200	100

จากตารางที่ 4.17 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 200 คน ทุกคนใช้วิธีการกำจัดขยะในครัวเรือนคิดเป็นร้อยละ 100 โดยวิธีการกำจัดขยะต่าง ๆ ที่ผู้ตอบแบบสอบถามนิยมใช้มากที่สุดคือการจัดการคัดแยกขยะและนำขยะรีไซเคิลไปขาย คิดเป็นร้อยละ 78 สำหรับวิธีการกำจัดขยะในครัวเรือนที่นิยมมากเป็นลำดับที่สองคือ การรวบรวมขยะอันตรายให้เทศบาล คิดเป็นร้อยละ 51 ลำดับที่สามคือการให้เจ้าหน้าที่เทศบาลจัดเก็บ คิดเป็นร้อยละ 44 ลำดับที่สี่ คือ การนำขยะเปียก ใบไม้ วัชพืช ไปทำปุ๋ย คิดเป็นร้อยละ 28 ลำดับที่ห้าคือการฟังกลบขยะคิดเป็นร้อยละ 10 และวิธีการกำจัดขยะลำดับสุดท้ายคือ การเผา คิดเป็นร้อยละ 5

ตารางที่ 4.18 ปัจจุบันผู้ตอบแบบสอบถามเข้าร่วม โครงการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนของเทศบาล
โครงการใดบ้าง(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ประเภทกิจกรรม	ข้อคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม				รวมจำนวน ผู้ตอบ แบบสอบถาม	รวม ร้อยละ
	ใช่		ไม่ใช่			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
1. โครงการจัดเก็บขยะ มูลฝอยในหมู่บ้านเพื่อ นำไปผลิตเชื้อเพลิงแข็ง (ให้เทศบาลจัดเก็บ)	140	70.0	60	30.0	200	100
2. โครงการธนาคารขยะ รีไซเคิล	156	78.0	44	22.0	200	100
3. โครงการชุมชนปลอด ขยะอันตราย	28	14.0	172	68.0	200	100
4. โครงการจัดการขยะ เปียกโดยการทำปุ๋ยหมัก น้ำหมักจากเศษอาหาร	50	25.0	150	75.0	200	100

จากตารางที่ 4.18 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 200 คน ปัจจุบันได้เข้าร่วม
โครงการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนของเทศบาลมากที่สุดเป็นลำดับแรกคือ โครงการธนาคารขยะ
รีไซเคิล คิดเป็นร้อยละ 78 ลำดับที่สองคือ โครงการจัดเก็บขยะมูลฝอยในหมู่บ้านเพื่อนำไปผลิต
เชื้อเพลิงแข็ง (ให้เทศบาลจัดเก็บ) คิดเป็นร้อยละ 70 ลำดับที่สาม คือ โครงการจัดการขยะเปียก
โดยการทำปุ๋ยหมัก น้ำหมักจากเศษอาหาร คิดเป็นร้อยละ 50 และโครงการที่มีผู้เข้าร่วมน้อยที่สุด
คือ โครงการชุมชนปลอดขยะอันตราย คิดเป็นร้อยละ 28

ตารางที่ 4.19 ท่านรับทราบโครงการจัดการขยะเทศบาลและเข้าร่วมโครงการจากไหน

การรับทราบการจัดการโครงการขยะเทศบาล	จำนวน	ร้อยละ
ผู้ใหญ่บ้าน	84	42.0
นายกเทศมนตรี/คณะผู้บริหารเทศบาล	12	6.0
สมาชิกสภาเทศบาล	46	23.0
ปลัดเทศบาล	2	1.0
เพื่อนบ้าน	0	0
การเข้าร่วมประชุมหมู่บ้าน	56	28.0
รวม	200	100.00

จากตารางที่ 4.19 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 200 คน ส่วนใหญ่รับทราบข่าวสารโครงการจัดการขยะเทศบาลและเข้าร่วมโครงการจากผู้ใหญ่บ้านคิดเป็นร้อยละ 42 รองลงมาคือ รับทราบจากการเข้าร่วมประชุมหมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 28 ลำดับที่สามคือการรับทราบจากสมาชิกเทศบาล คิดเป็นร้อยละ 23 ลำดับที่สี่คือรับทราบจากนายกเทศมนตรี/คณะผู้บริหารเทศบาลคิดเป็นร้อยละ 6 ลำดับที่ห้าคือ รับทราบจาก ปลัดเทศบาลคิดเป็นร้อยละ 1 สำหรับการรับทราบจากเพื่อนบ้านนั้นเป็นลำดับสุดท้ายซึ่งไม่ได้ช่วยในการรับทราบข่าวสาร

ตารางที่ 4.20 เมื่อท่านเข้าร่วมโครงการแล้วท่านติดตามข้อมูลข่าวสารโครงการจัดการขยะของเทศบาลจากแหล่งใด

ติดตามข้อมูลข่าวสารโครงการจัดการขยะจาก	จำนวน	ร้อยละ
เสียงตามสาย	126	63.0
เพื่อนบ้าน	0	0
เอกสารใบปลิว/จดหมายข่าวจากเทศบาล	8	4.0
การเข้าร่วมประชุมหมู่บ้าน	66	33.0
รวม	200	100.00

จากตารางที่ 4.20 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 200 คน ทราบข้อมูลข่าวสารส่วนใหญ่จากเสียงตามสาย คิดเป็นร้อยละ 63 รองลงมาคือการเข้าร่วมประชุมหมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 33 และการ

ได้รับเอกสารใบปลิว/จดหมายข่าวจากเทศบาล คิดเป็นร้อยละ 4 สำหรับการบอกต่อจากเพื่อนบ้านนั้นพบว่าส่วนใหญ่ไม่ได้รับข่าวสารด้วยวิธีดังกล่าว

ตารางที่ 4.21 ท่านคิดว่าบทบาทของผู้บริหารเทศบาล สร้างแรงจูงใจท่านเข้าร่วมโครงการในด้านใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ประเภทกิจกรรม	ข้อคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม				รวมจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	รวมร้อยละ
	ใช่		ไม่ใช่			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
1. เข้าร่วมประชุม	131	65.5	69	34.5	200	100
2. ประชาสัมพันธ์ พูดชักชวนสนับสนุน	88	44.0	112	53.0	200	100
3. เข้าร่วมโครงการและเป็นแบบอย่าง	60	30.0	140	70.0	200	100
4. ติดตามผล สอดส่องดูแล การเข้าร่วมโครงการ	36	18.30	164	82.0	200	100
5. การแก้ไขปัญหาอุปสรรคให้โครงการสามารถดำเนินการได้	30	15.0	170	85.0	200	100

จากตารางที่ 4.21 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 200 คนพบว่าผู้บริหารสร้างแรงจูงใจโดยการเข้าร่วมประชุม คิดเป็นร้อยละ 65.5 รองลงมาคือ การประชาสัมพันธ์ พูดชักชวน คิดเป็นร้อยละ 44 และการเข้าร่วมโครงการและเป็นแบบอย่าง คิดเป็นร้อยละ 30

ตารางที่ 4.22 ท่านยอมรับแนวคิดนโยบายของผู้บริหารเทศบาลด้านการจัดขยะหรือไม่

การยอมรับแนวคิดนโยบายของผู้บริหาร เทศบาลด้านการจัดการขยะ	จำนวน	ร้อยละ
ยอมรับ เป็นเรื่องที่ดีมาก	166	83.0
เฉย ๆ ไม่มีนโยบายก็ทำอยู่แล้ว	34	17.0
ไม่ยอมรับ	0	0
รวม	200	100.00

จากตารางที่ 4.22 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 200 คน ส่วนใหญ่ยอมรับแนวคิดนโยบายของผู้บริหารเทศบาลด้านการจัดการขยะ คิดเป็นร้อยละ 83.0 และบางส่วนรู้สึกเฉย ๆ และคิดว่าไม่มีนโยบายก็ทำอยู่แล้ว คิดเป็นร้อยละ 34

ตารางที่ 4.23 ทำไมท่านสนใจเข้าร่วมโครงการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนของเทศบาลตำบลบ้านสา

สาเหตุความสนใจในการ เข้าร่วมโครงการจัดการ ขยะ มูลฝอยในชุมชน ของเทศบาลตำบลบ้านสา	ข้อคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม				รวมจำนวน ผู้ตอบ แบบสอบถาม	รวม ร้อยละ
	ใช่		ไม่ใช่			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
1.ชุมชนสะอาด น่ามอง แก้ไขปัญหาขยะแลรักษา สิ่งแวดล้อม	0	0	0	0	200	100
2.ยอมรับในแนวคิดและ นโยบายของผู้บริหาร	0	0	0	0	200	100
3.เชื่อมั่นในตัวผู้ใหญ่บ้าน/ ผู้นำชุมชน/ ที่จะทำให้ ชุมชนเข้มแข็ง	0	0	0	0	200	100
4.ช่องทางหารายได้ ผลตอบแทน(เงิน/รางวัล)	54	27.0	146	73.0	200	100
5.เป็นงานอดิเรกใช้เวลาว่าง ให้เกิดประโยชน์	22	11.0	178	89.0	200	100

ตารางที่ 4.23 ทำไมท่านสนใจเข้าร่วมโครงการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนของเทศบาลตำบลบ้านสา(ต่อ)

สาเหตุความสนใจในการเข้าร่วมโครงการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนของเทศบาลตำบลบ้านสา	ข้อคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม				รวมจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	รวมร้อยละ
	ใช่		ไม่ใช่			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
6.อยากให้หมู่บ้าน/ชุมชนได้รับการยกย่อง ชมเชย ครีวเรือน/หมู่บ้านดีเด่น	100	50	100	50	200	100
7.เป็นงานอดิเรกใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์	22	11.0	178	89.0	200	100
8.เกิดความสามัคคีในชุมชน	20	10.0	80	90.0	200	100

จากตารางที่ 4.23 พบว่าเหตุผลที่ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 200 คนต้องการเข้าร่วมโครงการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลบ้านสามากที่สุด คืออยากให้หมู่บ้าน/ชุมชนได้รับการยกย่องชมเชย ครีวเรือน/หมู่บ้านดีเด่น คิดเป็นร้อยละ 50 ลำดับรองลงไปคือมีช่องทางหารายได้ ผลตอบแทน (เงิน/รางวัล) คิดเป็นร้อยละ 27 ลำดับที่สามคือเป็นงานอดิเรกใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ คิดเป็นร้อยละ 11 และสุดท้ายคือช่วยทำให้เกิดความสามัคคีในชุมชน คิดเป็นร้อยละ 10

ตารางที่ 4.24 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อการได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมโครงการจัดการขยะมูลฝอย

การได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมโครงการจัดการขยะมูลฝอย	ระดับความคิดเห็น							
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	ค่าเฉลี่ย	ค่า S.D.	แปลผล
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	$\bar{X}$		
1. การเข้าร่วมโครงการมีส่วนร่วมในการรักษาสิ่งแวดล้อม	0 (0)	2 (1)	34 (17)	106 (53)	58 (29)	4.10	0.70	มาก
2. รายได้จากการคัดแยกและขายขยะ	0 (0)	2 (1)	58 (29)	106 (53)	34 (17)	3.86	0.69	มาก

ตารางที่ 4.24 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อการได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมโครงการจัดการขยะมูลฝอย(ต่อ)

การได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมโครงการจัดการขยะมูลฝอย	ระดับความคิดเห็น							
	น้อยที่สุด (1)	น้อย (2)	ปานกลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ค่า S.D.	แปลผล
3. เงินรางวัลจากการเข้าร่วมโครงการของเทศบาล	0 (0)	6 (3)	72 (36)	92 (46)	30 (15)	3.73	0.75	มาก
4. หมู่บ้าน/ชุมชน คริวเรือนได้รับการยกย่องชมเชย	0 (0)	6 (3)	96 (48)	76 (38)	20 (10)	3.95	0.71	มาก
5. การยอมรับในตัวผู้นำมากขึ้น	0 (0)	14 (7)	102 (51)	72 (36)	12 (6.0)	3.41	0.710	มาก
6. หมดความกังวลต่อการรับผิดชอบต่อสังคมในการคัดแยกขยะ	0 (0)	2 (1)	70 (35)	104 (52)	24 (12)	3.75	0.67	มาก
7. รู้สึกเกิดความโปร่งใสจากการจัดการโครงการ	0 (0)	8 (4)	86 (43)	92 (46)	14 (7)	3.56	0.68	มาก
8. เกิดความเข้าใจและความกระจำงในการเข้าร่วมโครงการ	0 (0)	6 (3)	68 (34)	114 (57)	12 (6)	3.66	0.63	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม						3.75		มาก

จากตารางที่ 4.24 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อการได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมโครงการจัดการขยะมูลฝอย ว่าการเข้าร่วมโครงการมีส่วนในการรักษาสิ่งแวดล้อมมากที่สุดโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10 ความคิดเห็นลำดับที่สองคือเห็นว่าหมู่บ้าน/ชุมชน คริวเรือน ได้รับการยกย่องชมเชย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 ลำดับที่สามคือเห็นว่า ช่วยให้มึรายไ้จากการคัดแยกและขายขยะ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86 ลำดับที่สี่คือเห็นว่า สามารถหมดความกังวลต่อการรับผิดชอบต่อสังคมในการคัดแยกขยะ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 ลำดับที่ห้า คือ เห็นว่าเงินรางวัลจากการเข้าร่วมโครงการของเทศบาล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 ลำดับที่หกคือเกิดความเข้าใจและความกระจำงในการเข้าร่วมโครงการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.66 ลำดับที่เจ็ดคือเห็นว่ารู้สึกเกิดความโปร่งใสจากการจัดการโครงการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.56 และลำดับสุดท้ายคือเห็นว่า การยอมรับในตัวผู้นำมากขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.41

ตารางที่ 4.25 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อการให้บริการ ณ จุดเก็บขยะในหมู่บ้าน การรับซื้อขยะรีไซเคิล และการรับแลกขยะอันตราย

การให้บริการ ณ จุดเก็บขยะในหมู่บ้าน การรับซื้อขยะรีไซเคิล และการรับแลกขยะอันตราย	ระดับความคิดเห็น							
	น้อยที่สุด (1)	น้อย (2)	ปานกลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ค่า S.D.	แปลผล
1. ความเหมาะสมของจุดจัดเก็บขยะบริเวณหน้าบ้านและสถานที่สาธารณะ	0 (0)	0 (0)	40 (20)	160 (80)	0 (0)	2.80	0.40	ปานกลาง
2. ความเหมาะสม ความสะดวกสบายของจุดรับซื้อขยะรีไซเคิล	0 (0)	2 (0)	76 (29)	122 (53)	0 (0)	2.60	0.51	ปานกลาง
3. ความเหมาะสมของจุดรับแลกขยะอันตราย	0 (0)	10 (5)	112 (56)	78 (39)	0 (0)	3.73	0.75	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม							3.04	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.25 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อการให้บริการ ณ จุดเก็บขยะในหมู่บ้าน การรับซื้อขยะรีไซเคิล และการรับแลกขยะอันตราย ดังนี้ ลำดับแรก คือ จุดรับแลกขยะอันตรายมีความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 ลำดับถัดไปคือ ความเหมาะสมของจุดจัดเก็บขยะบริเวณหน้าบ้านและสถานที่สาธารณะ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.80 และสุดท้าย คือ ความเหมาะสม ความสะดวกสบายของจุดรับซื้อขยะรีไซเคิล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.60

ตารางที่ 4.26 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อค่าธรรมเนียมในการจัดเก็บขยะมูลฝอย

ระยะเวลาในการจัดเก็บขยะมูลฝอย	ระดับความคิดเห็น							แปลผล
	น้อยที่สุด (1)	น้อย (2)	ปานกลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ค่า S.D.	
1. ความเหมาะสมของค่าธรรมเนียมการจัดเก็บขยะของเทศบาล -ครัวเรือนละ 20 บาท/เดือน -ครัวเรือนจัดงานแต่งงาน งานทำบุญขึ้นบ้านใหม่ งานบวช งานศพ ฯลฯ จัดเก็บงานละ 150 บาท	0 (0)	6 (3)	34 (17)	160 (80)	0 (0)	2.77	0.48	ปานกลาง
2. ในภาวะที่ราคาข้าวของแพงขึ้น หากเทศบาลจะเปลี่ยนแปลงโดยเพิ่มค่าจัดเก็บขยะมากกว่า 20 บาท ต่อครัวเรือนต่อเดือน	0 (0)	26 (13)	134 (67)	40 (20)	0 (0)	2.07	0.57	น้อย
ค่าเฉลี่ยรวม						2.42		น้อย

จากตารางที่ 4.26 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อระยะเวลาในการจัดเก็บขยะมูลฝอย ดังนี้ ลำดับแรก คือ ความเหมาะสมของค่าธรรมเนียมการจัดเก็บขยะของเทศบาล เช่น ครัวเรือนละ 20 บาท/เดือน และครัวเรือนจัดงานแต่งงาน งานทำบุญขึ้นบ้านใหม่ งานบวช งานศพ ฯลฯ จัดเก็บงานละ 150 บาท มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.77 ลำดับที่สองคือ ในภาวะที่ราคาข้าวของแพงขึ้น หากเทศบาลจะเปลี่ยนแปลงโดยเพิ่มค่าจัดเก็บขยะมากกว่า 20 บาท ต่อครัวเรือนต่อเดือน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.07

ตารางที่ 4.27 การเรียงลำดับความสำคัญของโครงการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลบ้านสา
จำนวน 4 โครงการ ที่มีการบริหารจัดการที่ดี

โครงการ	จำนวน	ร้อยละ
1.โครงการจัดเก็บขยะในชุมชนเพื่อนำไปผลิตเชื้อเพลิงแข็ง	50	25
2. โครงการธนาคารขยะรีไซเคิลตำบลบ้านสา	70	35
3. โครงการชุมชนปลอดขยะอันตราย	20	10
4. โครงการจัดการขยะเปียกโดยการทำปุ๋ยหมัก น้ำหมักจากเศษอาหาร	60	30
รวม	200	100

จากตารางที่ 4.27 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญกับโครงการธนาคารขยะรีไซเคิลตำบลบ้านสามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35 ลำดับที่สองคือโครงการจัดการขยะเปียก โดยการทำปุ๋ยหมัก น้ำหมักจากเศษอาหาร คิดเป็นร้อยละ 30 ลำดับที่สามคือ โครงการจัดเก็บขยะในหมู่บ้านเพื่อนำไปผลิตเชื้อเพลิงแข็ง คิดเป็นร้อยละ 25 และสุดท้ายคือ โครงการชุมชนปลอดขยะอันตราย คิดเป็นร้อยละ 10

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ผลการศึกษาจากการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชน

ผู้ศึกษาได้ทำการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชน รวม 12คน ประกอบด้วยนายกเทศมนตรี จำนวน 1 คน ปลัดเทศบาล จำนวน 1 คน กำนันตำบลบ้านสา จำนวน 1 คน ผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 9 คน ซึ่งสามารถสรุปข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชนได้ดังต่อไปนี้

ผู้นำชุมชนให้ข้อมูลเกี่ยวกับปริมาณขยะในพื้นที่ตำบลบ้านสา อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง เกี่ยวกับปริมาณขยะว่า มีประมาณวันละ 2 ตัน โดยมีขยะแบบต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละได้ดังนี้

ที่	ประเภท	ร้อยละ
1	ขยะทั่วไป	40
2	ขยะรีไซเคิล	30
3	ขยะเปียก	25
4	ขยะอันตราย	5
	รวม	100

สำหรับแนวคิดในการพัฒนาโครงการจัดการขยะมูลฝอย ผู้นำชุมชนได้ให้ข้อมูลว่า เกิดจากการศึกษาดูงาน ร่วมกับบริษัท ปูนซิเมนต์ไทย จำกัด(มหาชน) จังหวัดลำปาง ที่มีนโยบายรักษาสภาพแวดล้อม ประกอบกับอำนาจหน้าที่ของเทศบาลที่จะต้องกำจัดขยะมูลฝอยให้ถูกวิธีและลดปริมาณขยะให้เหลือน้อยที่สุดจึงได้มีการวางแผนในการจัดการขยะมูลฝอยในตำบลบ้านสาอย่างจริงจัง

ทั้งนี้เหตุผลอีกประการหนึ่งคือ ทางเทศบาลไม่สามารถใช้พื้นที่ป่าเพื่อการกำจัดขยะได้ เนื่องจากชาวบ้านไม่ยินยอม ทำให้เทศบาลต้องตระหนักในเรื่องของการกำจัดขยะอย่างเป็นระบบที่ถูกต้อง โดยการจัดแยกขยะให้เหลือน้อยลงโดยจัดตั้งศูนย์การจัดการวัสดุไม่ใช้แล้ว ซึ่งหากเทศบาลไม่มีการดำเนินการในโครงการจัดการขยะอย่างเป็นระบบจะทำให้ประชาชนเดือดร้อน เกิดมลภาวะที่เป็นพิษ สภาพแวดล้อมเสื่อมโทรมและเกิดขยะล้นเมือง

เทคนิคการจูงใจชาวบ้านเพื่อให้ความร่วมมือนั้นสามารถสรุปได้ 2 ข้อ คือ ข้อแรก ชี้ให้เห็นถึงเหตุที่ไม่มีสถานที่ทิ้งขยะ และการฝังกลบทำให้เกิดแมลง กลิ่น และ เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ข้อสองคือ การจัดทำโครงการขยะรีไซเคิล เพื่อให้ชุมชนรู้จักการคัดแยกขยะ แล้วนำไปขายสร้างรายได้ และจัดการแข่งขันยอดขายขยะของแต่ละหมู่บ้าน

สำหรับความคิดเห็นในส่วนของผู้นำชุมชนเห็นว่าสาเหตุที่ทำให้ชาวบ้านให้ความร่วมมือนั้นมีหลายประการ ได้แก่ ต้องการให้ชุมชนสะอาด น่าอยู่ สามารถใช้ประโยชน์จากขยะเปียกในการนำไปทำปุ๋ยหมัก มีรายได้จากการขายขยะรีไซเคิลในรูปแบบเงินออม และได้รางวัลจากการประกวดระหว่างหมู่บ้าน สามารถลดขยะในชุมชน เพื่อความปลอดภัยของสุขภาพร่างกายของคนในชุมชน

ในส่วนของความพึงพอใจของผู้นำชุมชนสามารถสรุปได้ว่า มีความพอใจมาก โดยประชาชนทุกคนให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี และยังสามารถเป็นต้นแบบให้หน่วยงานอื่น ๆ มาดูงานเป็นตัวอย่างอีกด้วย

สำหรับปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินการ โครงการ ส่วนใหญ่เกิดปัญหาเกี่ยวกับการนำก้อนหิน กิ่งไม้ ใบไม้ ที่รวมในถังขยะเทศบาลเพื่อให้เทศบาลจัดเก็บ โดยทางผู้นำชุมชนได้แก้ปัญหาด้วยการณรงค์ให้จัดเก็บเองโดยการกองไว้ให้ย่อยสลายตามธรรมชาติเพื่อทำปุ๋ยหมัก

ทั้งนี้ในส่วนของงบประมาณที่ตั้งไว้สำหรับการบริหารจัดการ โครงการขยะของเทศบาลนั้น ทางผู้นำชุมชนส่วนใหญ่เห็นว่ามีความเพียงพอและได้ตั้งงบประมาณสำหรับกิจกรรมรองรับการจัดการขยะและสิ่งแวดล้อมไว้แต่ละประเภท

ในส่วนของการวางแผนการจัดการขยะในอนาคต ทางผู้นำชุมชนได้ตอบเป็นแนวทางเดียวกันว่า จะต้องมีการรณรงค์เริ่มจากการคัดแยกขยะในครัวเรือน ชุมชน ออกเป็นขยะเปียกและขยะแห้ง ก่อนนำมาทิ้งรวมกับขยะของเทศบาลซึ่งทางเทศบาลจะจัดทำถังขยะแบบแยกไว้รองรับ โดยขยะเปียกจะนำไปทำปุ๋ยหมักเพื่อใช้กับการเกษตรกรรมและอาหารสัตว์ และในส่วนของเศษใบไม้ กิ่งไม้ จะมีแผนการรณรงค์ให้ชาวบ้านคัดแยกออกจากขยะเปียก และขยะแห้ง โดยทำคอกส้อม ต้นไม้และให้นำกิ่งไม้ ใบไม้ดังกล่าวไปทิ้งไว้เพื่อให้อย่อยสลายตามธรรมชาติและเป็นปุ๋ยต่อไป

การทดสอบสมมติฐานงานวิจัยด้วยสถิติ

การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลตำบลบ้านสา อำเภอแจ้ห่มได้มีการตั้งสมมติฐานงานวิจัยไว้ 3 ข้อ ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 บทบาทของผู้นำชุมชนมีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกขยะมูลฝอย การทดสอบสมมติฐานมี ดังนี้

1. กำหนดสมมติฐานทางสถิติ

H_0 : บทบาทของผู้นำชุมชนไม่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกขยะมูลฝอย

H_1 : บทบาทของผู้นำชุมชนมีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน
ในการคัดแยกขยะมูลฝอย

สถิติที่จะใช้ในการทดสอบ คือ ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน กำหนดระดับนัยสำคัญ
เท่ากับ 0.05 โดยที่ μ คือ ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้นำชุมชนกับการมีส่วนร่วมของประชาชน
หากพบว่า ค่า Sig มีค่าน้อยกว่า (<0.05) หมายความว่า ปฏิเสธ H_0 ยอมรับ H_1

2. สถิติทดสอบ คือ Chi-Square = 42.32

3. ค่า Sig = 0.954

4. ระดับนัยสำคัญ(α) = 0.05

5. ค่า Sig $> \alpha$ แสดงว่ายอมรับสมมติฐานหลัก นั่นคือบทบาทของผู้นำชุมชน
ไม่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกขยะมูลฝอย ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	2.657 ^a	8	.954
Likelihood Ratio	4.108	8	.847
Linear-by-Linear Association	.000	1	.996
N of Valid Cases	200		

จากผลการทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติไคสแควร์ พบว่าค่าสถิติ Pearson Chi-Square มีค่า
เท่ากับ 2.657 ค่า df เท่ากับ 8 และค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติของค่าไคสแควร์ Asymp. Sig มีค่าเท่ากับ
0.954 ซึ่งพบว่ามากกว่า .05 (Sig $> \alpha$) เมื่อพิจารณาจากสมมติฐานจึง ยอมรับ H_0 ปฏิเสธ H_1 นั่นคือ
บทบาทของผู้นำชุมชนไม่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกขยะมูลฝอย

สมมติฐานข้อที่ 2 การสร้างแรงจูงใจมีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน
ในการคัดแยกขยะมูลฝอยโดยกำหนดสมมติฐานการศึกษา ดังนี้

1. กำหนดสมมติฐานทางสถิติ

H_0 : การสร้างแรงจูงใจไม่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน
 ในการคัดแยกขยะมูลฝอยในระดับมาก

H_1 : การสร้างแรงจูงใจมีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน
 ในการคัดแยกขยะมูลฝอย

สถิติที่จะใช้ในการทดสอบ คือ ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน กำหนดระดับนัยสำคัญ
 เท่ากับ 0.05 โดยที่ μ คือ การบริหารจัดการเก็บขยะมูลฝอยกับการมีส่วนร่วมของประชาชน
 หากพบว่า ค่า Sig มีค่าน้อยกว่า (<0.05) หมายความว่า ปฏิเสธ H_0 ยอมรับ H_1

2. สถิติทดสอบ คือ Chi-Square = 213.16

3. ค่า Sig = 0.000

4. ระดับนัยสำคัญ (α) = 0.05

5. ค่า Sig < α แสดงว่าปฏิเสธสมมติฐานหลัก นั่นคือการสร้างแรงจูงใจ
 มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกขยะมูลฝอยที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

Test Statistics

		1	2	3	4	5	Total
Chi-Square		1.249E2 ^a	2.880 ^b	32.000 ^b	81.920 ^b	2.369E2 ^a	213.160 ^a
df		2	1	1	1	2	2
Asymp. Sig.		.000	.090	.000	.000	.000	.000
Monte Carlo Sig.		.000 ^c	.085 ^c	.000 ^c	.000 ^c	.000 ^c	.000 ^c
Carlo Sig.	95% Lower Bound	.000	.046	.000	.000	.000	.000
	Confidence Interval Upper Bound	.015	.124	.015	.015	.015	.015

จากผลการทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติไคสแควร์ พบว่าค่าสถิติ Chi-Square มีค่า
 เท่ากับ 213.160 ค่า df เท่ากับ 2 และค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติของค่าไคสแควร์ Asymp. Sig มีค่า

เท่ากับ 0.000 ซึ่งพบว่าน้อยกว่าค่า .05 (Sig< α) เมื่อพิจารณาจากสมมติฐานจึง ปฏิเสธ H_0 ยอมรับ H_1 นั่นคือ การสร้างแรงจูงใจมีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกขยะมูลฝอย

สมมติฐานข้อที่ 3 การบริหารการจัดเก็บขยะมูลฝอยมีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกขยะมูลฝอยโดยกำหนดสมมติฐานการศึกษา ดังนี้

1.กำหนดสมมติฐานทางสถิติ

H_0 : การบริหารการจัดเก็บขยะมูลฝอยไม่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกขยะมูลฝอย

H_1 : การบริหารการจัดเก็บขยะมูลฝอยมีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกขยะมูลฝอย

สถิติที่จะใช้ในการทดสอบ คือ ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน กำหนดระดับนัยสำคัญเท่ากับ 0.05 โดยที่ μ คือ การบริหารการจัดเก็บขยะมูลฝอยกับการมีส่วนร่วมของประชาชน หากพบว่า ค่า sig มีค่าน้อยกว่า (<0.05) หมายความว่า ปฏิเสธ H_0 ยอมรับ H_1

2. สถิติทดสอบ คือ Pearson Chi-Square = 3.255

3. ค่า Sig = 0.196

4. ระดับนัยสำคัญ(α) = 0.05

5. ค่า Sig> α แสดงว่ายอมรับสมมติฐานหลัก นั่นคือ การบริหารการจัดเก็บขยะมูลฝอยไม่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกขยะมูลฝอยที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	3.255 ^a	2	.196
Likelihood Ratio	3.576	2	.167
Linear-by-Linear Association	.052	1	.820
N of Valid Cases	200		

จากผลการทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติไคสแควร์ พบว่าค่าสถิติ Chi-Square มีค่าเท่ากับ 3.255 ค่า df เท่ากับ 2 และค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติของค่าไคสแควร์ Asymp. Sig มีค่าเท่ากับ 0.196 แสดงว่าการทดสอบนี้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพบว่าค่า Sig มีค่ามากกว่า 0.05 ($\text{Sig} > \alpha$) ดังนั้นจึง ยอมรับ H_0 ปฏิเสธ H_1 นั่นคือ การสร้างแรงจูงใจไม่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกขยะมูลฝอย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved